

О.О.ФАЛЬЧЕНКО, І.В.ГАРКАВЕНКО

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА РОЗРАХУНКУ НА ЇЇ ОСНОВІ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглянуті актуальні питання аналізу фінансової звітності та розрахунок на її основі показників фінансового стану підприємства. Розглянуто зміни, які відбулися у формах після введення Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) 1, виявлено проблеми та недоліки в нових формах на які в подальшому необхідно звернути увагу, а також приведені таблиці де наведені алгоритми розрахунку показників фінансового стану суб'єкта господарювання (показники ділової активності підприємства, ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності).

Ключові слова: Фінансова звітність, Баланс, фінансовий стан підприємства, Національні положення (стандарт) бухгалтерського обліку (НП(С)БО)

Вступ. Процеси глобалізації, що приводять до економічної та політичної взаємозалежності країн та регіонів світу, безпосередньо впливають і на процес ведення обліку й складання звітності в нашій країні. Нарешті Україна вже визначилася із тим місцем, яке вона може чи хотіла б зайняти у світовому просторі, із функціями у майбутній глобальній спільноті. Саме правильна система ведення обліку і звітності дасть можливість отримати достовірну інформацію, яка в майбутньому буде приймати участь у модернізації національної економіки [1]. Наша країна прагне розвивати економічні зв'язки з європейськими та іншими країнами світу, а це неможливо зробити без фінансової звітності.

Інформація, наведена у фінансовій звітності суб'єкта господарювання, слугує основою для розрахунку показників його фінансового стану. У свою чергу, аналіз процесу формування та динаміки змін фінансових індикаторів дає можливість оцінити ділову активність, платоспроможність, фінансову стійкість, показники рентабельності та виявити на цій основі способи поліпшення фінансового стану підприємства в конкретний період його діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженнями фінансової звітності щодо структури, порядку її складання, складу, займалась значна кількість науковців та практиків – це Голов С., Бутинць Ф., Чижевська Л., Малюга Н., Дж. Блейк, Я. Вільямса та ін.[1]. Вагомим є внесок у розробку алгоритмів розрахунку показників фінансового стану таких учених, як М.А. Болуох, В.З. Бурчевський, Ф.Ф. Бутинець, М.І. Горбаток, Б.Є. Грабовецький, Т.Д. Косова, В.О. Подольська, М.Г. Чумаченко, О.В. Ярш та інших [2].

Ціль дослідження: Ціль статті полягає в розкритті актуальних питань які стосуються фінансової звітності та розрахунку на її основі показників фінансового стану підприємства.

Постановка проблеми: В умовах ринкової економіки попит на фінансову інформацію дуже високий. На сьогодні прийняття більшості ділових рішень потребує певної інформаційної підтримки. Зазвичай джерелом інформації для прийняття управлінських рішень є фінансова звітність

підприємства, яка забезпечує різноманітні інформаційні потреби її користувачів [3].

Матеріали та результати дослідження: Фінансова звітність — бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період

Метою складання фінансової звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства [4].

З 19 березня 2013 р. набрало чинності Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності (наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73), відповідно до якого починаючи з I кварталу 2013 р. фінансова звітність підприємств складається за новою формою.

Баланс (звіт про фінансовий стан) — звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал [4].

У зв'язку з введенням НП(С)БУ №1 змінилась наповненість кожного розділу Балансу. Значно менше стало обов'язкових статей, але збільшилась кількість додаткових. Заповнення обов'язкових статей можливе за умови їх достовірної оцінки та отримання/вибуття економічних вигід від їх використання/погашення. Використовувати додаткові статті є необов'язковим, якщо інформація по ним відсутня і її не було в попередніх періодах. [1].

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) – звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід[4]. Аналіз змісту нової форм №2 показав, що вона є спробою поєднання вимог МСФЗ зі структурою звітності, що застосовувалася до прийняття НП(С)БО 1. Так, у даний час Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) містить такі розділи: розділ 1 «Фінансові результати»; розділ 2 «Сукупний дохід»; розділ 3 «Елементи операційних витрат»; розділ 4 «Розрахунок показників прибутковості акцій» [6].

У звіті про рух грошових коштів інформація про доходи та витрати подається у єдиному звіті, а про сукупні доходи у двох звітах: - звіті, що відображає

© О.О.Фальченко, І.В.Гаркавенко, 2015

компоненти прибутку або збитку та - другому звіті, що починається з прибутку або збитку та відображає компоненти іншого сукупного прибутку. При складанні фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності підприємства можуть обрати спосіб складання звіту про рух грошових коштів за прямим або непрямим методом із застосуванням відповідної форми звіту [5].

Звіт про власний капітал - звіт, який відображає зміни у складі власного капіталу підприємства протягом звітного періоду [4]. Складові власного капіталу наведені в I розділі пасиву балансу. Замість звичного для бухгалтера поняття «статутний капітал» у формі 4 з'явилося поняття «зареєстрований капітал». Новою також є стаття «капітал у дооцінках», у якій відображається дооцінка основних засобів, нематеріальних активів та фінансових інструментів, що відбулась за звітний період [1].

З використанням інформації, наведеної у фінансовій звітності, та її кодових позначень розробляються алгоритми розрахунку сукупності

індикаторів, що характеризують фінансовий стан підприємства. Виділяють такі основні групи показників: показники ділової активності підприємства; показники ліквідності та платоспроможності; показники фінансової стійкості; показники рентабельності [7-11].

В умовах ринкової економіки стабільність фінансового стану підприємства зумовлена значною мірою його діловою активністю, що залежить від широти ринків збуту продукції, ділової репутації суб'єкта господарювання, ефективності використання наявних ресурсів та стабільності економічного зростання. У фінансовому аспекті ділова активність підприємства виявляється, насамперед, у швидкості обороту його коштів. Аналіз ділової активності полягає в дослідженні рівнів і динаміки показників оборотності, основними з яких є коефіцієнти оборотності та тривалість одного обороту запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості тощо (табл. 1)

Таблиця 1 – Алгоритм розрахунку показників ділової активності підприємства

Показник	Характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1
Коефіцієнт оборотності запасів	Показує кількість оборотів, що здійснюють запаси протягом звітного періоду,	$p. 035 \text{ або } 040 \text{ ф. № } 2 / [\text{пр. від } 100 \text{ до } 140 \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)}]$	$p. 2000 \text{ або } 2050 \text{ ф. № } 2 / p. 1100 \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)}$
Оборот дебіторської заборгованості	Показує, скільки разів протягом періоду обсяги надходжень від реалізації можуть вмістити в собі залишок боргових прав	$p. 035 \text{ ф. № } 2 / [\text{пр. } (160 + 170 + 180 + 190 + 200 + 210) \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)}]$	$p. 2000 \text{ ф. № } 2 / [\text{р. } (1125 + 1130 + 1135 + 1155) \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)}]$
Тривалість обороту дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, днів	Показує, скільки в середньому днів (за період) потрібно підприємству для отримання оплати за реалізовану продукцію, товари, виконані роботи, надані послуги	$[(p. 160 \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)} / p. 035 \text{ ф. № } 2)] \times \text{кількість днів у періоді}$	$[(p. 1125 \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)} / p. 2000 \text{ ф. № } 2)] \times \text{кількість днів у періоді}$
Оборот кредиторської заборгованості	Показує, скільки разів за період обсяги закупівель (придбання) можуть вмістити в собі середній залишок зобов'язань	$[(p. 035 \text{ ф. № } 2 - p. 100 \text{ ф. № } 2 + p. 100 \text{ гр.4 ф. № } 1 + p. 140 \text{ гр.4 ф. № } 1) - (p. 240 \text{ ф. № } 2 + p. 250 \text{ ф. № } 2 + p. 260 \text{ ф. № } 2)] / [\text{пр. } (530 + 540 + 550 + 560 + 570 + 580 + 590 + 600 + 605) \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)}]$	$[(p. 2000 \text{ ф. № } 2 - p. 2190 \text{ ф. № } 2 + p. 2195 \text{ ф. № } 2 + p. 1100 \text{ гр.4 ф. № } 1 + p. 1110 \text{ гр.4 ф. № } 1) - (p. 2505 \text{ ф. № } 2 + p. 2510 \text{ ф. № } 2 + p. 2515 \text{ ф. № } 2)] / [(p. 1610 + p. 1615 + p. 1620 + p. 1625 + p. 1630) \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)}]$
Тривалість обороту поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, днів	Середня кількість днів, необхідних для розрахунків з кредиторами, які обслуговують поточну діяльність підприємства в частині придбання	$[(p. 530 \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)} / [(p. 035 \text{ ф. № } 2 - p. 100 \text{ ф. № } 2 + p. 100 \text{ гр.4 ф. № } 1 + p. 140 \text{ гр.4 ф. № } 1) - (p. 240 \text{ ф. № } 2 + p. 250 \text{ ф. № } 2 + p. 260 \text{ ф. № } 2)] \times \text{кількість днів у періоді}]$	$[(p. 1615 \text{ ф. № } 1 \text{ (середнє значення)} / [(p. 2000 \text{ ф. № } 2 - p. 2190 \text{ ф. № } 2 + p. 2195 \text{ ф. № } 2 + p. 1100 \text{ гр.4 ф. № } 1 + p. 1110 \text{ гр.4 ф. № } 1) - (p. 2505 \text{ ф. № } 2 + p. 2510 \text{ ф. № } 2 + p. 2515 \text{ ф. № } 2)] \times \text{кільк. днів у періоді}]$

Важливість показників оборотності пояснюється тим, що характеристики обороту багато в чому визначають рівень прибутковості підприємства. Ліквідність характеризує здатність підприємства швидко перетворити активи на гроші. Платоспроможність суб'єкта господарювання характеризується достатньою кількістю його оборотних активів для погашення своїх термінових зобов'язань протягом року. Нездатність підприємства

задовольнити вимоги кредиторів з оплати товарів, сплати платежів у бюджет, позабюджетні фонди тощо у зв'язку з перевищенням обсягу поточних зобов'язань над вартістю оборотних активів характеризує його неплатоспроможність. До основних індикаторів ліквідності та платоспроможності належать коефіцієнти грошової, розрахункової та ліквідної платоспроможності, а також коефіцієнт критичної ліквідності (табл. 2).

Таблиця 2 - Алгоритм розрахунку показників ліквідності та платоспроможності

Показник	Характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1
Коефіцієнт грошової платоспроможності (абсолютної ліквідності)	Показує, яка частка поточних зобов'язань та забезпечень може бути погашена коштами і їх еквівалентами та поточними фінансовими інвестиціями.	ф. № 1 (р. 220 + 230 + 240) / ф. № 1 р. 620	ф. № 1 (р. 1160 + 1165) / ф. № 1 р. 1695
Коефіцієнт розрахункової платоспроможності (покриття)	Показує, яка частка поточних зобов'язань та забезпечень може бути погашена оборотними активами. Норматив: 1,7-2	ф. № 1 р. 260 / ф. № 1 р. 620	ф. № 1 р. 1195 / ф. № 1 р. 1695
Коефіцієнт ліквідної платоспроможності	Показує, чи вистачить у підприємства всіх оборотних засобів для повної ліквідації своїх боргових зобов'язань. Норматив: > 1	(ф. № 1 р. 260 + ф. № 1 р. 270) / (ф. № 1 р. 480 + р. 620 + р. 630)	ф. № 1 р. 1195 / (ф. № 1 р. 1595 + р. 1695)
Коефіцієнт критичної ліквідності	Показує, яка частка поточних зобов'язань та забезпечень покривається оборотними активами без урахування запасів	[ф. № 1 р. 260 - (ф. № 1 р. 100 + 110 + 120)] / ф. № 1 р. 620	(ф. № 1 р. 1195 - ф. № 1 р. 1100) / ф. № 1 р. 1695

Фінансова стійкість суб'єкта господарювання характеризує таке його становище, коли вкладені в підприємницьку діяльність ресурси окупаються за рахунок грошових надходжень від господарювання, а отриманий прибуток забезпечує самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування активів. Фінансова стійкість

підприємства характеризується системою абсолютних та відносних показників. Основними відносними показниками, які характеризують фінансову стійкість підприємства, його незалежність від позикових коштів, є коефіцієнти: фінансової стабільності; фінансової незалежності (автономії); залежності від довгострокових зобов'язань; залучених коштів (табл. 3).

Таблиця 3 - Алгоритм розрахунку показників фінансової стійкості

Показник	Характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1
Коефіцієнт фінансової стабільності	Показує співвідношення власних і притриманих до них та залучених коштів. Норматив: >1	(ф. № 1 рр. 380 + 430 + 630) / (ф. № 1 рр. 480 + 620)	(ф. № 1 рр. 1495 + 1520 + 1525 + 1660 + 1665) / (ф. № 1 рр. 1595 - 1520 - 1525 + 1695 - 1660 - 1665 + 1700)
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Показує частку власних та притриманих до них коштів у валюті балансу. Норматив: не < 0,5	(ф. № 1 рр. 380 + 430 + 630) / (ф. № 1 р. 280 або ф. № 1 р. 640)	(ф. № 1 рр. 1495 + 1520 + 1525 + 1660 + 1665) / (ф. № 1 р. 1300 або ф. № 1 р. 1900)
Коефіцієнт залежності підприємства від довгострокових зобов'язань	Показує частку довгострокових зобов'язань у сумі власних та притриманих до них коштів. Коефіцієнт повинен зменшуватись	ф. № 1 р. 480 / (ф. № 1 рр. 380 + 430 + 630)	ф. № 1 р. 1595 / (ф. № 1 рр. 1495 + 1520 + 1525 + 1660 + 1665)
Коефіцієнт залучених коштів	Показує частку залучених коштів у валюті балансу. Норматив: < 0,5	(ф. № 1 р. 480 + ф. № 1 р. 620) / (ф. № 1 р. 280 або ф. № 1 р. 640)	(ф. № 1 рр. 1595 - 1520 - 1525 + 1695 - 1660 - 1665 + 1700) / (ф. № 1 р. 1300 або ф. № 1 р. 1900)

Група показників рентабельності є відносними показниками ефективності діяльності суб'єкта господарювання. При цьому слід виділяти показники, що застосовуються для оцінювання ефективності використовуваних у виробництві авансованих ресурсів (капіталу) і поточних витрат, а також показники, на основі яких визначаються прибутковість і ефективність використання майна підприємства. До основних

показників рентабельності діяльності суб'єкта господарювання належать: рентабельність понесених витрат; прибуток на власний капітал підприємства; рентабельність сумарного капіталу; рентабельність продажу (маржа прибутку); норма прибутку (окупність чистим прибутком основних засобів та нормованих оборотних активів) (табл. 4) [2].

Таблиця 4 - Алгоритм розрахунку основних показників рентабельності

Показник	Характеристика	Алгоритм розрахунку	
		до запровадження НП(С)БО 1	після запровадження НП(С)БО 1
Рентабельність (прибутковість) понесених витрат, %	Показник характеризує окупність витрат, пов'язаних з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), валовим прибутком	(ф. № 2 р. 050 / ф. № 2 р. 040) × 100%	(ф. № 2 р. 2090 / ф. № 2 р. 2050) × 100%
Прибуток на власний капітал підприємства	Відображає частку чистого прибутку, що припадає на 1 грн власного капіталу	ф. № 2 р. 220 / (ф. № 1 р. 380 + р. 590 (середнє значення))	ф. № 2 р. 2350 / ф. № 1 р. 1495 (середнє значення)
Рентабельність сумарного капіталу, %	Характеризує окупність сумарного капіталу чистим прибутком	[ф. № 2 р. 220 / ф. № 1 р. 280 (середнє значення)] × 100%	[ф. № 2 р. 2350 / ф. № 1 р. 1300 (середнє значення)] × 100%
Рентабельність продажу (маржа прибутку), %	Показник характеризує окупність чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) прибутком від операційної діяльності	(ф. № 2 р. 100 / ф. № 2 р. 035) × 100%	(ф. № 2 р. 2190 / ф. № 2 р. 2000) × 100%

На нашу думку, запропоновані вище алгоритми розрахунку показників фінансового стану підприємства дадуть можливість реально оцінити фінансове положення підприємства, тим самим керівництво зможе своєчасно прийняти управлінські рішення задля того, щоб не допустити фінансового краху компанії.

Висновки: Аналізуючи фінансову звітність ми дійшли висновку, що хоча і відбулися зміни у наповненні розділів форми №1, та вони не до кінця адаптовані до реаліїв сьогодення. В статті приведені зміни у структурі балансу (таблиця 1), які детально вказують на всі недоліки, які існують в звіті про фінансовий стан. У звіті про фінансові результати відбулося скорочення статей, на нашу думку, це може стати перепорою для адекватного розуміння користувачами інформації, що наведена в даному звіті. Важливим введенням стало те, що підприємство самостійно може обирати за яким методом складати звіт про рух грошових коштів, за прямим чи непрямым. Також були виділені основні алгоритми розрахунку показників фінансового стану підприємства на основі даних, які наведені у формах фінансової звітності. За допомогою даних індексів можна з легкістю проаналізувати в якому фінансовому положення знаходиться суб'єкт господарювання.

Отже, фінансова звітність є невід'ємною частиною роботи будь-якого підприємства, на її основі вирішуються питання життєздатності суб'єкта господарювання. Таким чином, без фінансової звітності діяльність підприємства неможлива, проте на сьогоднішній день питання щодо неї залишаються не вирішеними.

Список літератури: 1 *V.V. Malikov* Аналіз форм фінансової звітності в контексті НП(с)БО 1 «Загальні вимоги до звітності» [Електронний ресурс].- Режим доступу - <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/.pdf> 2 Особливості складання фінансової звітності з 2013 року та їх вплив на формування алгоритму розрахунку основних показників, що застосовуються у процесі аналізу фінансового стану підприємства/ А.М.Лисенко //Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. – 2013. - №5. – С. 68-73.- Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/drep_2013_5_14.pdf 3 *Белюсова І. М.* Проблеми аналізу фінансової звітності зовнішніми користувачами та можливості їх вирішення [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://sfpk.at.ua/_fr/0/0439046.doc 4 Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/npsbu1/> 5 *Секіріна Н.В.* Аналіз змін у структурі фінансової звітності в умовах переходу України на МСФЗ [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua/konfer31/389.pdf>

6 Фінансовий менеджмент [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://pidruchniki.com/1151051364659/finansii/analiz_zvitu_pro_finanso_vi_rezultati_sukupniy_dohid_pidpriyemstva 7 *Грабовецький Б.Є.* Економічний аналіз [Електронний ресурс] / Б.Є. Грабовецький. – 2009. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/ekonomichniy_analiz_grabovetski_y_bye 8 Економічний аналіз : навч. посіб. Для студ. вищ. навч. закл. спец. 7.050106 «Облік і аудит» / за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : ПП «Рута», 2003. – 680 с. 9 Економічний аналіз : навч. посіб. / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін. ; за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2003. – С. 208–274. 10 *Косова Т.Д.* Організація і методика економічного аналізу [Електронний ресурс] / Т.Д. Косова. – 2012. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/organizatsiya_i_metodika_ekonomichnogo_analizu_kosova_t 11 *Подольська В.О.* Фінансовий аналіз : навч. посіб. / В.О. Подольська, О.В. Яриш. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.

Bibliography (transliterated): 1 *V.V. Malikov* *Analiz form finansovoyi zvitnosti v konteksti NP(s)BO 1 «Zagal'ni vy'mogy` do zvitosti»* [Elektronny`j resurs].- Rezhym` dostupu - <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/.pdf> 2 *Osoblyvosti skladannya finansovoyi zvitnosti z 2013 roku ta yix vplyv na formuvannya alorytmu rozrahunku osnovny`x pokazny`kiv, shho zastosovuyut'sya u procesi analizu finansovogo stanu pidpry`yemstva/ A.M.Ly`senko //Derzhava ta regiony` . Ser. : Ekonomika ta pidpry`yemny` czstvo. – 2013. – No 5. – S. 68-73.- Rezhym` dostupu: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/drep_2013_5_14.pdf 3 *Byelousova I. M. Problemy` analizu finansovoyi zvitnosti zovnishnimy` kory`stuvachamy` ta mozhy`vosti yix vy`rishennya* [Elektronny`j resurs].- Rezhym` dostupu: http://sfpk.at.ua/_fr/0/0439046.doc 4 *Nacional'ne polozhennya (standart) buxgalters`kogo obliku 1 «Zagal'ni vy'mogy` do finansovoyi zvitnosti»* [Elektronny`j resurs].- Rezhym` dostupu: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/npsbu1/> 5 *Syekirina N.V. Analiz zmin u strukturi finansovoyi zvitnosti v umovax perexodu Ukrainy` na MSFZ* [Elektronny`j resurs].- Rezhym` dostupu: <http://www.sworld.com.ua/konfer31/389.pdf> 6 *Finansovy`j menedzhment* [Elektronny`j resurs].- Rezhym` dostupu: http://pidruchniki.com/1151051364659/finansii/analiz_zvitu_pro_finanso_vi_rezultati_sukupniy_dohid_pidpriyemstva 7 *Grabovecz`ky`j B.Ye. Ekonomichny`j analiz* [Elektronny`j resurs] / B.Ye. Grabovecz`ky`j. – 2009. – Rezhym` dostupu: http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/ekonomichniy_analiz_grabovetski_y_bye 8 *Ekonomichny`j analiz : navch. posib. Dlya stud. vy`shh. navch. zakl. specz. 7.050106 «Oblik i audyt`» / za red. F.F. Butynca. – Zhy`tomy`r : PP «Ruta», 2003. – 680 s. 9 *Ekonomichny`j analiz : navch. posib. / M.A. Bolyux, V.Z. Burchevs`ky`j, M.I. Gorbatok ta in. ; za red. akad. NANU, prof. M.G. Chumachenka. – vy`d. 2-ge, pererob. i dop. – Kiev. : KNEU, 2003. – S. 208–274. 10 *Kosova T.D. Organizaciya i metody`ka ekonomichnogo analizu* [Elektronny`j resurs] / T.D. Kosova. – 2012. – Rezhym` dostupu: http://pidruchniki.ws/15840720/ekonomika/organizatsiya_i_metodika_ekonomichnogo_analizu_kosova_t 11 *Podol`s`ka V.O. Finansovy`j analiz : navch. posib. / V.O. Podol`s`ka, O.V. Yarish. – Kiev : Centr navchal`noyi literatury` , 2007. – 488 s.****

Надійшла (received) 06.05.2015

Фальченко Олена Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет, «Харківський політехнічний інститут», м.Харків; тел. (050) 93-57-822 ;; e-mail: teaj7@mail.ru

Falchenko O.O. – Candidate of Economics, Docent, National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", Kharkiv; тел.: (050) 93-57-822 ; e-mail: teaj7@mail.ru.

Гаркавенко Ірина Володимирівна– Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», студент; тел.: (066) 33-05-977; e-mail: irina.garkawenko@yandex.ua.

Garkavenko I.V.– National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute", student; тел.: (066) 33-05-977; e-mail:irina.garkawenko@yandex.ua